

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE
Glasi Slovencev v Argentini

Leto LXXXI | 6. septembra 2022 - Buenos Aires, Argentina | Št. 16

www.svobodnaslovenija.com.ar

Svobodna Slovenija

MISIJON V EL DORADO, MISIONES

Po polletni pripravi smo se končno v petek, 29. julija, skupina Slovenske mladine v Argentini in skupina Slovencev iz programa POTA odpravili v Eldorado, Misiones. Po razgovorih, srečanjih, pripravah in molitvah smo se odpravili na dolgo vožnjo. Vsi smo bili navdušeni nad to misijonsko izkušnjo.

V soboto popoldne smo se pripeljali na rdečo zemljo mesta Eldorado, kjer nas je sestra Kristina Grilj čakala z odprtimi rokami in velikim nasmehom. Odpočili smo se in si ogledali mesto, zvečer smo se pa udeležili svete maše. Ob koncu dneva smo skupno večerjali in se pogovarjali, imeli refleksijo in pripravili vse potrebno za naslednji dan.

V nedeljo zjutraj smo bili pri sveti maši v cerkvi San Miguel z domačini in sestrami Frančiškanskega reda. Potem smo se odpravili proti KM 18, kjer smo stanovali cel teden misijonskega dela. Dan smo preživeli skupaj in premišljevali o načrtih za naslednji teden.

V ponedeljek smo v manjših skupinah obiskali lokalne družine, se z njimi pogovarjali in tudi kaj zmolili. Po kosilu smo pa vodili dejavnosti za otroke višjih razredov osnovne šole San Miguel. Predstavili smo se, se z njimi igrali in delali, zapeli in plesali ob pesmi "El dibujo perfecto de Dios", in tako obdelovali tematike o pomenu družine in skupnosti.

Tudi v torek smo naprej obiskovali družine. Popoldan smo pa imeli dejavnosti z najmlajšimi učenci osnovne šole, s skupno malico in molitvami. Zatem smo se udeležili svete maše v kapelici Nuestra Señora del Rosario. Pri večernem razgovoru smo si pa med seboj delili različne izkušnje, ki smo jih preživeli med dnevom.

Kakor vsak dan, smo se v sredo odpravili na obisk k družinam, tokrat v "Barrio Buen Pastor", in jih povabili k popoldanski maši in programu. Po kosilu smo se razdelili v dve skupini: ena je nadaljevala z dejavnostmi s starejšimi otroki pod tematiko Sv. Jožefa, druga pa delila malico z otroki predela Buen Pastor. Popoldansko sv. mašo smo imeli v kapelici Nuestra Señora del Rosario. Dan pa smo zaključili z skupno večerjo s katehisi kapelice, pogostili son nas s Sopa paraguaya, ki je tipična jed te province, in okusnim asadom. Pri večerji seveda ni manjkalo skupnega petja.

V četrtek smo nadaljevali z obiskom družin in imeli dejavnosti s šolskimi otroci. Posebnost tega dne je bilo popoldansko srečanje z mladimi. Peli smo, se pogovarjali, prebrali odlomek svetega pisma in razmišljali o njem. Potem pa nas je katehista Nelli povabila na dom, da bi se ob prijetni družbi in okusni hrani še malo bolj čutili kot doma.

V petek je bil dan praznovanja Marije del Iguazú. Delo smo organizirali v treh skupinah. Prva je šla na obisk k družinam, druga je spremljala duhovne vaje otrok drugega in tretjega razreda pod tematiko Dobrega Samarijana, tretja pa je šla v šolo in z otroki ostalih razredov obdelovala razne dinamike o Mariji del Iguazú. Povedali smo otrokom Njeno zgodbo, pobarvali risanke o njej in

naredili zapestnice z desetko rožnega venca. Po kosilu nas je ravnateljica šole povabila na turistični ogled mesta in sprehod po Parque Provincial Salto Koppers in ob obrežju reke Paraná. Slikali smo se in pili mate s chipa le par kilometrov stran od Paragvaja.

V soboto je bil zadnji in pomembni dan, ker smo popoldan praznovali otroški dan. Tik pred tem je bila huda nevihta in skrbelo nas je, da ne bomo imeli praznovanja, a so otroci z drugimi copati ali pa kar z vrečami na nogah do šole in z nami delili malico, igre in ročna dela. Bila sta prisotna tudi župnik Eduardo in sestra Kristina. Dan in misijon smo zaključili s sveto mašo in se tako poslovili od otroki in ljudi iz Eldorado.

Po obisku slapov Cataratas del Iguazú v nedeljo popoldne smo se vrnili v Buenos Aires. Po tej koristni ter milostni izkušnji smo se vračali domov s polnim srcem in hvaležni Bogu ter naši Materi Mariji. Še naprej molimo za sadove tega misijona in za vso skupnost v Eldorado, da bo Bog poskrbel zanje.

Mikaela Mehle, Misijonska skupina

JEKLENE MAGNOLIJE V SLOVENSKI VASI

V soboto, 27. avgusta zvečer, smo čakali v dvorani Hladnikovega doma, da bi si ogledali in uživali z igro Jeklene magnolije. Gledališka skupina Pristava je nastopila pri nas po potovanju in predstavah v Sloveniji. Polna dvorana je čakala, da se oder odpre in malo več kot sto gledalcev se nas je takoj uživel v dramo in tudi v prijetne trenutke v frizerskem salonu v Chinkuapinu.

Užitek je bil pri vsaki primerjavi z odnosom med moškimi in ženskami, takrat se je v dvorani zaslišal pravi krohot. Aplavzi po končani igri so bili res pravi poklon. Pozdrave, čestitke in objemi pred odrom so igralkam pokazali naš entuziazem ob njihovem delu!

Seveda je nato sledila še prijateljska večerja. Kar hitro smo se obrnili in pripravili mize, topel golaž je bil v pravi sintoniji z mrzlim večerom.

Prav lepo se zahvalimo Gledališki skupini Pristava, da so prišli k nam in nam razveselili večer. Po prijetnem druženju in klepetanju se je večer kar hitro končal!

Upamo, da se bomo kmalu srečali, saj nas oder in gledališče vedno vabi.

LvS

RAZGOVOR O PRAVIČNOSTI IN USMILJENJU

Pristava

V nedeljo, 28. avgusta, smo imeli na Pristavi srečanje z g. prof. Ernestom Córdoba, kateri nam je pripravil lepo razmišljanje o pravičnosti in usmiljenju.

Kot osnovo za to razmišljanje je prof. Córdoba vzel evangelije, v katerih nam Jezus govori o pravičnosti in usmiljenju človeka, a v tej prispodobi nakazuje pravičnost Boga in neskončno božje usmiljenje. Bog nam ne da samo tega, kar nam po pravici pripada, ampak v svojem neskončnem usmiljenju vedno še mnogo več.

V zadnjem delu razmišljanja pa nam je razložil priliko o »Izgubljenem sinu« ter Rembrandtovo sliko o njem.

Slika ima izrazite poteze, ki prikazujejo usmiljenje očeta do svojega izgubljenega sina. Izražajo očetovo odpuščanje in ljubezen, mehko materino in zanesljivost očetove roke. Nasprotno pa trde poteze brata, ki je užaljen in ne odobrava očetovega ravnanja ter ne odpusti izgubljenemu bratu njegovih zablod, kažejo na trdo srce, ki ne pozna usmiljenja in zavrača tudi očetovo usmiljenje do brata.

Sledilo je nekaj vprašanj in kratek razgovor. Gospodu prof. Córdoba smo zelo hvaležni, da nam je pripravil to srečanje in nam razložil globino teh Kristusovih evangelijev.

Nekaj utrinkov

OkrOgle OBLETNICE

Dr. Maks Fabiani (1865-1962)

Pred šestdesetimi leti je v Gorici umrl arhitekt Maks Fabiani. Bil je prvi slovenski arhitekt z doktoratom iz urbanizma, univerzitetni profesor na Dunaju, slikar, pisatelj, inovator, humanist, popotnik, politik in vizionar. Zasnoval je prvi urbanistični načrt za obnovo popotresne Ljubljane konec 19. stoletja, po katerem se je kasneje zgledoval arhitekt Jože Plečnik. Njegova dela najdemo v Avstriji, Sloveniji, Italiji, na Poljskem in na Hrvaškem.

Krisperjeva hiša, Ljubljana

Življenje arh. Fabianija

Maks Fabiani se je rodil 29. aprila 1865 v Kobdilju pri Štanjelu kot dvanajsti od štirinajstih otrok posestnika Antona Fabianija in tržaške plemkinje nemškega rodu Charlotte von Kofler. Osnovno šolo je obiskoval v Štanjelu, realno pa v Ljubljani. Med letoma 1882 in 1887 je obiskoval dunajsko Politehniko, oddelek za arhitekturo. Leta 1892 je dosegel naziv diplomirani arhitekt in dobil študijsko stipendijo, ki mu je omogočila, da je skoraj tri leta prepotoval številne evropske dežele od Nemčije do Grčije.

Po vrnitvi s potovanja je dve leti delal v ateljeju arhitekta Otta Wagnerja ter sodeloval pri nastajanju njegovega znamenitega dela »Moderna arhitektura«. Leta 1896 je na Dunaju odprl svoj lastni atelje, ki je deloval do leta 1917. Obenem je bil profesor na dunajski Tehnični visoki šoli. Bil je tudi osebni svetovalec prestolonaslednika Franca Ferdinanda.

V tem obdobju je Fabiani dosegel svoj vrhunec. Dobival je prestižne projekte, med drugimi je uredil paviljon Treh komisij na razstavi ob 50-letnici vladanja cesarja Franca Jožefa ter spremni avstrijski paviljon v Parizu leta 1900.

Po atentatu na prestolonaslednika Franca Ferdinanda v Sarajevu leta 1914 so Fabianija vpoklicali v vojsko. Decembra 1917 je odšel v Gorico, kjer se je zaposlil v Uradu za obnovo Gorice in Gradišča ob Soči. Obenem je prevzel vodilno vlogo arhitekta in urbanista pri obnovi območja Goriške, Posočja in Krasa. Leta 1918 je odprl lastni atelje v Gorici, kjer

je deloval do leta 1962.

Med letoma 1935 in 1945 je bil župan Štanjela. Leta 1947 se je preselil v Gorico. Leta 1952 mu je Dunajska univerza podelila zlati doktorat. Umrl je v Gorici 12. avgusta 1962 in bil tam tudi začasno pokopan. 12. februarja 1984 so njegove posmrtno ostanke prenesli na majhno pokopališče sv. Gregorja v Kobdilju.

Cerkev svetega srca, Gorica

Ustvarjalnost in delo arh. Maksa Fabianija

Kot arhitekt in urbanist je Maks Fabiani najpomembnejše sledi pustil v Ljubljani in na Dunaju. Po njegovi zasluzi je moderna arhitektura poglaj korenine prav v Ljubljani, kjer je potres leta 1895 ustvaril posebne pogoje za njen razcvet. Fabiani je bil sodelavec arhitekta Otta Wagnerja, eden tvorcev Dunajske secesije, novega umetnostnega sloga, art nouveau, ki je zaznamoval več evropskih mest na prehodu iz 19. v 20. stoletje. Fabiani je prispeval k uveljavitvi moderne arhitekture z delovanjem v krogu dunajskih umetnikov in s svojimi znamenitimi stavbami v secesijskem slogu na Dunaju, v Ljubljani, Gorici in Trstu. Bil je tudi avtor nove urbanistične zasnove Ljubljane po katastrofalnem potresu leta 1895.

Moderna arhitektura, za katero je značilno barvno okraševanje fasad, uporaba elegantnih linij v pohištvi in barvito slikarsko okraševanje notranjščine vil in meščanskih hiš, uporablja tudi svobodne forme, ki se razvijajo s pestrimi rastlinskimi in geometričnimi ornamentami.

Po letu 1917, ko je Fabiani pričel z obnovo Goriške, Posočja in Krasa, je svojo arhitekturo prilagajal vsakemu kraju posebej. Priključil se je modernizmu, a pri vsem tem vedno upošteval lastnosti in lego kraja, ki ga je obnavljal.

• Fabianijeva dela v Ljubljani

- Popotresni načrt Ljubljane: Po rušilnem potresu leta 1895 je Ljubljana pospešila svoj razvoj. Za popotresni načrt Ljubljane je Fabiani dobil doktorat iz urbanizma. Preurejanje Ljubljane je v dunajskih krogih urbanistov spodbudilo številne razprave. Mestni načrt je najprej naredil priznan dunajski urbanist Camillo Sitte, ki pa mestni oblasti ni ustrezal, zato je ljubljanski župan Ivan Hribar dal priložnost Fabianiju. Fabiani je v načrtu obstoječe glavne ulice in trge povezal v niz, ki krožno ovija grajski grič in s tem poudarja motiv stare Ljubljane. Fabianijev regulacijski načrt je tako postal merilo in ogrodje za nadaljnji razvoj mesta.

- Prešernov spomenik: Kipar Ivan Zajec je avtor spomenika, arh. Maks Fabiani pa je sodeloval pri dokončni zasnovi podstavka in pri postavitvi spomenika v prostor. Spomenik je sestavljen iz kamnitega podstavka iz pohorskega granita in skale, ki nosi bronasti figuri Prešerna in njegove muze, ter dva reliefa z motivi iz njegovih pesmi in je visok skoraj deset metrov.

- Slovenski trg (danes Miklošičev park)
- Dekliška osnovna šola na Levstikovem trgu
- Krisperjeva hiša ob Slovenskem trgu

- Bambergova biša na Miklošičevi cesti
- Hribarjeva hiša na vogalu Slovenske in Tavčarjeve
- Župnišče pri cerkvi sv. Jakoba
- Jakopičev paviljon (podrt leta 1962)

• Fabianijeva dela na Goriškem, Posočju in Krasu

- Prva svetovna vojna je močno spremenila podobo območja takratne srednje Evrope. Soška fronta je pustila celotno Goriško, Posočje in Kras v ruševinah in Fabiani se je takoj po koncu vojne preselil iz Dunaja v Gorico, kjer je bil ustanovljen Urad za obnovo Posočja. V letih od 1917 do 1922 je izdelal skoraj 100 urbanističnih načrtov za porušene kraje.

- Med drugimi je obnovil skoraj popolnoma porušene vasi Kostanjevica na Krasu, Šempeter pri Gorici, Kanal ob Soči in Gradišče ob Soči.

- Štanjel: Vse do pozne starosti se je Fabiani ukvarjal z urejanjem Štanjela, kjer je med leti 1935 in 1945 prevzel celo županovanje. Preuredil je grad v občinsko središče s sedežem županstva, šolo, otroškimi vrtcem, kinodvorano in ambulanto. Preurejeni grad je deloval le do druge svetovne vojne. Zasnoval je vilo Ferrari z vrtom. V Kobdilju je zgradil vilo Max ter uredil družinsko grobnico. Med drugo svetovno vojno je bil Štanjel znova zelo poškodovan, a se je Fabiani – kljub starosti – vključil v ponovno obnovo kraja in izdelal številne načrte.

• Druga Fabianijeva dela

- Gorica: Cerkev svetega srca, Samostan in konvikt sv. Uršule, Trgovski dom
- Trst: Narodni dom, palača Bartoli
- Dunaj: Palača Urania, palača Artaria

Fabiani in Plečnik

Maks Fabiani in Jože Plečnik sta postavila temelje moderne arhitekture na Slovenskem. Bila sta sodobnika. Odnosi med njima so bili prijateljski. Spoznala sta se na Dunaju, kjer je bil Fabiani celo nekaj časa Plečnikov profesor. Fabiani je občudoval Plečnikov osebni arhitekturni ideal in njegovo umetniško moč ter je o Plečniku brez zavisti govoril, da je eden najboljših arhitektov takratne dobe.

Pripravil: Jože Jan

Viri:

Wikipedija,
Slovenska biografija,
Obrazi slovenskih pokrajin,
VisitŠtanjel,
Ognjišče,
Siol.net,
gov.si,
ljubljanasi.si,
Peter Dijak – Znana dela arh. Fabianija,
VisitLjubljana,
Zimk.zrc-sazu.si

SVOBODA

O svobodi se veliko govori, ker je velika vrednota. Osebna in neodtujljiva pravica vsakega človeka. Uzakonjena v večini družbenih sistemov, demokratičnih in nedemokratičnih ustavnih ureditev. In je neprestano v nevarnosti. Med ljudmi dogovorjene zakonodaje ji ne morejo zagotoviti popolne veljave. Vzrok je neustavljivost samoljubnih interesov ne le med posamezniki, ampak tudi v politiki, ekonomiji, kulturi ... da ne govorimo o nevladnih organizacijah, kar vzame veter z jader v zakon zapisani besedi. V ustavo in zakonodajo zapisana beseda razvodeni v človeških praksah.

Za svobodo nas je oprostil Kristus. Pavlovo besedo poznamo iz Svetega pisma. Ta beseda je Božja. Zapisal jo je človek, Kristusov apostol, in beseda ni njegova. On jo le oznanja in iz lastne izkušnje ve, kaj govori. Beseda ga je popolnoma zlomila, ga vrgla ob tla. Nemočen in vsepljen je moral priznati, da je premagani v osem, kar je imel za najsvetejše in najjasnejše spoznanje. Vse leži z njim vred v cestnem prahu. Pobirajo ga spremljevalci in mu najdejo streho in posteljo. Iz teme in nemoči pa ga dvigne šele obiskovalec, Jezusov učenec, ki mu pojasni, da ima Bog z njim svoje načrte. Privoli in začne spoznavati svobodo, ki mu jo zagotavlja Jezus, čigar učence je srčno preganjal. Sedaj je postal eden izmed njih. Tega si ni izbral sam, bil je izbran in poklican. In klika ni zavrgel.

Te svobode mu ne more vzeti noben človek.

Eno so ideali, drugo pa je življenje. In vendar je med zgoraj omenjenim pojmovanjem in sprejemanjem osebne svobode velika razlika.

Človeška zakonodaja je slovesno zapisana in razglašena, vendar v praksi pušča pogosto posameznika ali cele skupine ljudi na cedilu. Tudi milijonski narodi in ljudstva z lastno kulturo ne uživajo prostosti za svoj razvoj v prihodnost. Pred močnejšim nasilnejšem človeški zakon ne ubrani pravice do svobode. Revež ostane sam in ima uteho le v svoji zavesti, da je sicer poteptan, zaničevan, osiromašen, nemočen ... Krepi ga le lastni ponos, dokler zdržijo telesne in duševne moči. Sam se bori med soborci enake usode. Potem pa pade.

Božja zakonodaja je tudi slovesno zapisana. Najprej v kamniti tabli, potem v človekovo srce. Dostojanstvo besede je zagotovljeno, ker pride v človeka kot razodeta Beseda s močjo, ki izhaja iz Božje svetosti in vsemogočnosti. Njen garant ni dogovor med ljudmi, ampak dogovor med Bogom in človekom. Zaveza. To je obljava, ki je človeku podarjena iz Božjih ust. Beseda Božje zvestobe velja kljub človekovi slabosti. Slabost te svobode je torej le na strani človeka, z Božje strani pa uživa popolno gotovost. In ta daje moč človeku sredi preizkušenj. Tudi njega lahko strejo, umažejo, poteptajo, mu vzamejo življenje. V tem ni sam. Živi v zavesti, da stoji v preizkušnji enako nemočen kot tisti njegovi sodobniki, ki nimajo vere v razodetje. Svet egoizmov ga tolče, ugonablja, mori – kakor Pavla. Vendar ve, da mu je Bog pripravil zavetje. In da ga On vzdržuje v dostojanstvu notranje svobode, ki mu jo je pridobil Kristus. Kristjan je za cilj svojih preizkušenj. Ve, kaj so minljive dobrine in katere so večne.

Vi ste luč sveta, vi ste sol zemlje. Jezusov učenec se vedno premalo zaveda velikega poslanstva, ki ga nosi za druge ljudi v svoji veri. Ljubezen Božja nas pošilja v prostor, ki ga poznamo, med ljudi našega okolja in sveta do konca zemeljskih meja, da živimo in delimo luč vere. Luč je potrebna povsod, kjer je mrak in tema v srcih ljudi. Sol ne more popraviti sprijenih stvari, ampak pomaga ohranjati zdrave, da ne zginejo. To razločevanje omogoča vsakemu, da spozna osebno nalogo, ki jo ima in nosi zase in za druge okrog sebe.

Spoznanje je Božje vabilo. Sprejem vabila je odločitev in vstop na pot oznanjevanja. Oporo najde vsak v skupnosti vernih, v župniji, to je živo telo Kristusove Cerkve. Človeku ni dobro, če je sam.

Janez Pucelj | Naša luč, september 2022

ZBORNIK | ZMAGOSLAVNO LETO 1991

“Pred tridesetimi leti se je spisala zgodba o uspehu naroda v srednji Evropi. To ni bila podarjena zgodba, uvožena iz tujine, ampak si je slovenski narod pravico do samostojnega bivanja in spoštovanje moral priboriti v težkih okoliščinah s svojimi dejanji tudi v mednarodnih odnosih.”

Tako je zapisano v predstavitvi slikovne monografije »Zmagoslavno leto – Osamosvojitvena zgodba naše države Slovenije«, ki je meseca aprila izšla v Sloveniji v sodelovanju Urada Vlade Republike Slovenije za komuniciranje (Ukom) in založbe Družina.

Gre za obširen projekt, z zanimivo kombinacijo strnjene tiskovne vsebine in obširnejše digitalne, most med obema pa so QR

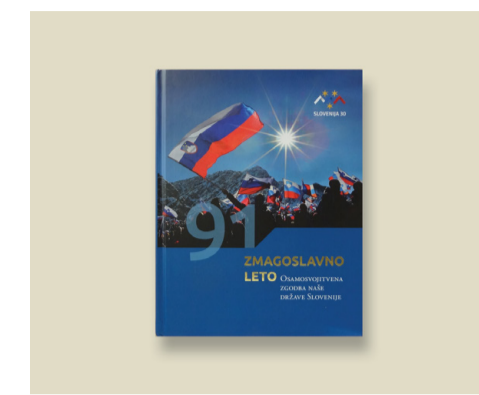
kode ob prispevkih.

Na prvih straneh beremo pozdrave pomembnih akterjev tistih dni: takratni minister za obrambo Janez Janša, poveljnik enote TO Alojz Kovšca, predsednik vlade Lojze Peterle, minister za notranje zadeve Igor Bavčar ter minister za zunanje zadeve Dimitrij Rupel.

Dogodki med 23. decembrom 1990 in 15. januarjem 1992 so zapisani jasno in natančno, zato je zbornik tudi pomemben pričevalec in vir za študij teh zgodovinskih dni, s katerimi je Slovenija stopila na pot priključitve zboru evropskih držav.

Besedo iz Argentine je prispevala urednica Svobodne Slovenije in članica odbora društva Zedinjena Slovenija Mariana Poznič: “Z razglasitvijo samostojne države je nam, Slovencem, rojenim v tujini, domovina staršev postala otipljiva, bližnja. V času osamosvojitve smo na daljavo sledili dogodkom, po svojih močeh osebno in kot skupnost sodelovali, ob razglasitvi pa tudi javno praznovali. Danes želimo biti aktiven in polnopraven del naše skupne domovine.

Slovenija je mlada država in kot taka ima pred seboj številne možnosti. Vsi želimo, da bi bila uspešna in priznana članica zboru narodov. Za to je potrebno, da Slovenci

svoje energije vložimo v skupno dobro, v iskanje sprave med nami, v zagotavljanje blagostanja za vse Slovence, predvsem za najbolj ranljive. Le tako bomo dosegli, da bo domovina naših prednikov postala pravi skupni dom za vse Slovence, tudi za nas, ki bivamo okoli po svetu.”

Ukom je tudi poskrbel, da so slovenska društva v Argentini prejela izvod zbornika, za kar smo zelo hvaležni, zato si zbornik lahko ogledate v slovenskih domovih v Buenos Airesu.

Zedinjena Slovenija

DOKTORSKO DELO NA TEMATIKO SLOVENCEV V ARGENTINI

Zagovor doktorskega dela Procesos de configuración identitaria de los eslovenos de Argentina: perspectivas transnacionales desde el siglo XIX hasta la actualidad (2020) (Procesi oblikovanja identitete argentinskih Slovencev: transnacionalne perspektive od 19. stoletja do danes (2020).

Pred leti je Nadia Molek zagovarjala svoje magistrsko delo na buenosaireški univerzi (gl. Svobodna Slovenija, l. 65, št. 29, 26. 6. 2012, st. 3). A zdaj je doktorirala, in to z delom, ki ponovno govori o slovenstvu v Argentini. To ni prvi doktorat na UBA na slovensko temo, a Nadiin ima neko posebnost, in sicer da je nalogo pisala in dokončala v Sloveniji, predstavila in zagovarjala pa iz same Slovenije. Zagovoru smo lahko sledili na Youtube kanalu univerze 12. avgusta ob 10.00.

Nadia se je nazadnje preselila v Slovenijo leta 2016, že poročena z Juanom de Jagerjem, ki ni slovenskega, temveč nizozemskega porekla, in si tam ustvarila družino.

Z njo smo se pogovarjali po že omenjenem zagovoru doktorskega dela.

→ **Nadia, kako in zakaj si se oz. sta se odločila za selitev v Slovenijo?**

Leta 2016 sva z možem prišla v Slovenijo na izmenjavo. Jaz sem takrat že bila zaposlena kot mlada raziskovalka na Univerzi v Buenos Airesu, zaradi svojega študija pa sem morala priti na teren v Slovenijo. In tukaj naju je življenje presenetilo. Po dolgih letih želje po otroku sem zanosila prvega sina in odločila sva se, da bi poskusila ostati.

→ **In tvoj otrok se je rodil prav tam, v Sloveniji.**

Ja, tako, on se je rodil tukaj. Pravzaprav sem v tretjem mesecu imela manjšo komplikacijo v nosečnosti in zato mi je zdravnica priporočila, naj rajši ostanem in ga rodim tukaj, saj sem bila slovenska državljanka. In tako je Lucas prišel na svet januarja 2017.

→ **Najbrž se ni enostavno preseliti v drugo državo, še posebno za tvojega moža, ki takrat še ni govoril slovensko. Kakšni so bili začetki?**

Ja, migracije niso nikdar enostavne, a je šlo. Moj mož je takrat hitro dobil službo kot učitelj španščine.

→ **In ti si dobila zaposlitev?**

Jaz sem obdržala službo oz. štipendijo na Univerzi v Buenos Airesu in od tega živela. Velik izziv je prišel, ko je peso začel devalvirati, na koncu sem imela v roki samo 25 % prvotne plače. Zato sem iskala dodatne službe, delala sem v pilates studiu, tudi pišem članke ... A ni enostavno, Slovenija je draga država. Moj mož je sredi pandemije, ko sem jaz bila noseča z drugim otrokom, izgubil službo učitelja in si moral priskrbeti novo. Začel je opravljati fizično delo, čeprav ima tudi visokošolsko izobrazbo. Šele po tretji menjavi službe je bil zadovoljen z delodajalcem, prej je namreč doživel kar pestre delovne razmere. Mislim, da mu v prejšnji službi niso podaljšali pogodbe, ker je zbolel za covidom. Jaz pa sem lansko leto dobila službo v osnovni šoli, kjer sem zelo zadovoljna. Seveda bi raje delala na svojem področju, ampak delo z otroki me veseli, mi napolni srce in čutim, da tako tudi sodelujem pri oblikovanju družbe za prihodnost.

→ **Zanimivo, kako si obdržala slovenščino, glede na to, da mama ni Slovenka in tudi da nisi imela pogostega stika s slovenščino tu v Buenos Airesu. Ni tako s tvojo sestro, ki je pa po drugi strani bila rojena tam. Kako si to dosegla?**

Ker me je slovenstvo vedno veselilo. Vedno pravim, da mi je preživljanje otroštva v Sloveniji ogromno pomenilo. In zaradi tega je bila Slovenija vedno moj drugi dom. Odkar delam v šoli, sem svojo slovenščino tudi izboljšala.

→ **Odziv članov komisije je bil odličan, vsaj kolikor se je dalo slišati med prenosom zagovora v živo. Tudi ocena je bila najvišja možna. Kako je pa univerza nasploh sprejela, da to delo razviješ in dokončaš v tujini, prav od koder so priseljenci, o katerih raziskuješ?**

Jaz sem raziskovala transnacionalne identitete in prakse Slovencev v Argentini, moj teren je bil tukaj, torej argument, ki sem ga dala za delo v tujini, je bil terensko raziskovanje.

→ **Omenil bi še, da so bili komentarji in vprašanja komisije zelo zanimivi. Očitno je bilo, da se je delo izkazalo zanimivo tudi zanje. Bi še kaj dodala glede težav pri zbiranju podatkov, intervjujev, ki si jih morda**

imela, urejanju podatkov in pisanju samega besedila, še posebno, ker si delala daleč od kraja, ki je predmet raziskave?

Jaz raziskujem Slovence v Argentini že od leta 2008. Podatkov imam res veliko. Šla sem po arhivih, govorila sem z ljudmi, naredila sem več kot sto intervjujev, naredila sem si zapiske, raziskovala sem na Facebooku. Najtežje je bilo dati vse to skupaj, najti pravi teoretični okvir. Jaz sem hotela primerjati skupine Slovencev, primerjati, kako Slovenci v Argentini vzpostavljajo svoje identitete ... Kakšne so njihove povezave s Slovenijo, pa je bilo težko. Še posebej, ker smo bili zaprti zaradi covid, z dvema otrokoma, brez staršev ali druge pomoči. Drugo vrsto težav sem našla na terenu, še posebej pri ljudeh, ki niso bili pripravljeni sodelovati, in za to mi je bilo zelo žal.

→ **Tudi Jaka Repič je bil član komisije.**

Jaka Repič je v bistvu moj mentor v Sloveniji. Z njim sem se veliko pogovarjala in debatirala o temi. Zelo sem vesela, da je bil on del komisije, ker je zelo odprta oseba, pozna področje, ki ga študiram, in me hkrati lahko veliko usmerja.

→ **Če bi kdo želel videti in slišati zagovor, lahko do tega pride na povezavi.**

Povezava

Tebi, Nadia, pa hvala, da si si vzela čas za pogovor z nami, in iskrene čestitke!

Hvala tebi, Rok, in lepe pozdrave rojakom v Argentini.

Rok Fink
Lektorirala: Tjaša Lorbek

VABILO

Dragi Slovenci v zamejstvu in po svetu.

Le še nekaj dni nas loči do začetka svetovnega odbojarskega prvenstva za moške, ki ga bosta med 26. avgustom in 11. septembrom gostili Slovenija in Poljska. Gre za najvidnejše in najprestižnejše odbojarsko tekmovanje na svetu, posebno priznanje pa je Sloveniji kot izjemnemu organizatorju pomembnih športnih dogodkov izkazala mednarodna zveza, ki je Odbojarski zvezi Slovenije zaupala organizacijo odbojarskih tekem v štirih tekmovalnih skupinah. To pomeni, da bomo v Areni Stožice do 7. septembra spremljali vrhunsko odbojko, vključno s tekmami osmine finala in četrtfinala.

Ker smo Slovenci razpršeni tudi zunaj matične Slovenije, si želimo, da bi bili tudi vi, naši dragi rojaki, vključeni v ta velik športni dogodek, ki se bo dogajal na slovenskih tleh. Naj bo to priložnost za druženje in skupno navijanje ob ogledu katere izmed tekem. Morda lahko tudi sami odigrate kakšno odbojarsko tekmo, ali pa imate idejo še za kakšno drugo aktivnost/dogodek, s katerim bi lahko v vašem društvu/organizaciji obeležili ta velik športni dogodek, ki se odvija v Sloveniji.

Vabljeni, da nam pošljete fotografije, kratek video, lahko pa tudi kratko besedilo, z odbojarsko obarvanih dogodkov ali pa preprosto druženj ob ogledu katere izmed tekem. Z veseljem jih bomo objavili na naših družbenih omrežjih in portalu slovinci.si ter drugih kanalih, kjer bomo skupaj z Uradom Vlade RS za komuniciranje promovirali aktivnosti v povezavi s svetovnim odbojarskim prvenstvom.

Na spodnji povezavi najdete spored tekem:

Povezava

Za objave na vaših družbenih omrežjih so na voljo virtualni navijaški rekviziti v GIF-zbirkah na družbenem omrežju Instagram in posebni filtri za Instagram zgodbe, ki jih najdete pod ključno besedo Fans of Slovenia. Vabimo vas, da označite tudi **Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu** (FB) in **oz. slovinci_si** (Instagram)

Vsi tisti, ki se boste v nedeljo, 28. avgusta 2022, mudili v Sloveniji, vljudno vabljeni v navijaško cono pred Areni Stožice v Ljubljani, kjer bo Urad Vlade RS za komuniciranje v sodelovanju s Fakulteto za šport in Odbojarsko zvezo Slovenije organiziral poseben dogodek, na katerem boste lahko preizkusili svojo fizično pripravljenost, igrali odbojko na mini igrišču ali druge športne igre ter si ogledali predstavo cirkusa Fuskabo in se preizkusili v cirkuških spretnostih.

Slovenci smo narod vrhunskih športnikov in svetovno prvenstvo bo odlična priložnost, da nas v tej luči spozna tudi širša svetovna javnost. Slovenci v zamejstvu in po svetu pa ste že od nekdaj nepomembnejši promotorji Slovenije zunaj njenih meja, za kar se vam iskreno zahvaljujemo.

Komaj čakamo, da si ogledamo in objavimo fotografije in videe iz vaših dogodkov.

KOLEDAR

- 10. septembra**
Praznovanje 70. obletnice Rožmanove šole
- 11. septembra**
Mladinski dan v Našem domu San Justo
- 18. septembra**
Obletnica v Slomškovem domu
- 24. septembra**
Šolska Slomškova proslava
- 25. septembra**
Mladinski dan v Slovenski vasi
- 2. oktobra**
Obletnica ZSMŽ
- 9. oktobra**
Obletnica v Našem domu San Justo

MISIJSKA
TOMBOLA 2022

V nedeljo, 21. avgusta, smo prejeli še 2 darova za misijonarje:

- us\$ 100 od n.n. iz Lanusa
- \$ 100.000.- od g. Franceta Zurca

S tem bomo lahko skupno poslali € 9.592 na Misijonsko središče.

Vsem darovalcem najlepša hvala!

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran”

PREGOVORI IN CITATI

SUŽENJSTVO

Vsako leto se 23. avgusta spominjamo ene največjih sramot človeštva: trgovine s sužnji.

23. avgusta 1791 se je zgodila največja vstaja sužnje na Haitiju in zaznamovala začetek dolgotrajnega procesa za izkoreninjenje suženjstva po svetu. Suženjstvo se pojavlja skozi vso zgodovino, od starodavne Grčije, Egipta in Rima. Posledice suženjstva so še danes globoko prisotne v številnih kulturah: od rasizma in diskriminacije do prisilnega dela, prisilnih porok in drugih oblikah podjarmljenja.

Mojstrsko je Fran Saleški Finžgar v romanu »Pod svobodnim soncem« opisal boj Slovanov proti suženjstvu:

V gradišču se je izprehajal po okopu Svarun, sivoglavi starosta Slovenov. Ljubinica mu je bila stkala iz belega lanu mehko haljo. Za okrog ledij mu je bila sešila gorkih jag-nječevin, a stara pleča mu odela z najlepšo ovnovo kožo. Ko se mu je oko potopilo v morje ognjev, so se zravnala široka, od let upognjena pleča. Dvignil je pest in zamahnil proti jugu. »Hilbudij, Hilbudij — tat naše svobode! Ti moč Bizantincev, ti naša groza, oj, tale ogenj te požre, tale ogenj opali tvoje orle — Hilbudij, hlapec črnih besov! Svarun, siv in star in upognjen, stisne svoja ledja z jermenom od bivola in najtežji meč obesi nanj — pa pojde na vojsko zoper tebe, da zasije Slovenom zopet svobodno sonce!«

Obe pesti je dvignil starec, mišice na rokáh so se vzvalovile, oko je odsevalo kakor ognji iz doline. Počasi pa so se pesti razklenile, odprte roké so se dvignile še više; ozrl se je s pepelastim obrazom proti vzhodu in s tresočim se glasom vzdihnil: »Svarog, usmili se nas! Perun, udari ga! Morana, prizanesi meni, prizanesi vojščakom! Groblje belih kosti mojih sinov leže od jastrebov raztrošene po deželi, koder hodi Hilbudij. Morana, usmili se, dosti imaš žrtev!«

Svarunu se je utrnila solza in kanila na belo brado, prva solza za prvega sina — in še druga in tretja — in deveta — za devetega sina, katere so mu poklali meči Hilbudijevih vojakov. Starosta se je stresel, koleno je klecnilo in v bridki žalosti je sédel na okope.

»Oče, ne jokaj! Pogled ognje! Prišli so mladi vojščaki, prinesli so loke, ki prožijo strelice kakor Perun z neba silne bliske. Oče, mi zmaga-mo! Perun je z nami!« Iztok je dvignil očeta.

»Mordà še ti, edini moj...«

O suženjstvu nam govorijo tudi pregovori in citati:

- Suženj ne izbira gospodarja. (malgaški pregovor)
- Raje imamo revščino in svobodo, kot pa bogastvo in suženjstvo. (Ahmen Sekou Toure, gvinejski politik)
- Obstaja samo ena svoboda: resnica. (španski pregovor)
- Samo tisti, ki je v sebi premagal sužnja,

pozna svobodo.

(Henry Miller, ameriški pisatelj in slikar)

- Skrivnost ti je sužnja, če ti pa uide, si ti njen suženj. (slovenski pregovor)
- Gorje narodu, če pognoji travnike z lastno krvjo. Ne bo pasel svojih čred po zelenicah. Sovrag pride in popase s tujo čredo. Sin, če od očeta vse pozabiš, če se ne domišliš niti gomile, kamor zasuješ moj prah, če se napotiš na jug, če odrine narod za soncem proti zatonu, ne pozabi teh besed: Velik bo Sloven, bival bo v mirnih hišah, rejene bodo njegove črede, svobodno sonce mu bo svetilo leto in dan, če bo složen z brati. Če ne, pride tujec, postavi mu peto na tilnik in svobodni postane suženj. (Svarun svojemu sinu Iztoku — Pod svobodnim soncem — Fran Saleški Finžgar)
- Kdor sprejema darila, zaradi daril postaja suženj. (latinski pregovor)
- Suženjstvo je najhujša od vseh nesreč. (Mark Tulij Cicero, rimski državnik, pravnik, politični teoretik in filozof)
- Skopuh svojega zlata ni lastnik, ampak suženj. (španski pregovor)
- V verigah sužnji izgubijo vse, tudi željo, da bi se jih osvobodili. (Jean-Jacques Rousseau, francoski književnik, filozof, pedagog in skladatelj)
- Beseda, ki jo zadržiš v sebi, je tvoj suženj. Beseda, ki ti uide, je tvoj gospodar. (arabski pregovor)

Izbral: Jože Jan

61. 11. 9. 2022
Naš dom - San Justo

Mladinski dan

08.00 Sv. maša
09.15 Dviganje zastav
09.30 Začetek tekmovanj
13.00 Skupno kosilo
19.00 Kulturni program

Ena po domače
ob zvoku skupine ČUKI
nato prosta zabava+KM43

61. OBLETNICA SLOMŠKOVEGA DOMA
52. MLADINSKI DAN

“Vsako delo storimo z veseljem!”
bl. Anton M. Slomšek

10.30 - zbiranje in dviganje zastav
11.00 - sv. maša
12.30 - odprtje likovne razstave
13.00 - kosilo
17.30 - kulturni program
govornica: Marjana Poznič
igra: 'Ceneje na duca'
režija: Štefan Godec
Prosta zabava
18. septembra 2022 - Slomškov dom

Prijateljem in znancem sporočamo, da je v torek 23. avgusta v 86. letu starosti odšel v večnost naš dragi mož, oče, ded in praded

† Lovro Jerovšek

Prisrčna hvala vsem, ki ste izrazili sožalje, molili zanj in ga spremljali na poti k Bogu ter gospodu Janezu Cukjatiju za molitve ob krsti.

Žalujoči: žena Mici Grintal,
sina Larry in Henrik,
snaha Delia,
vnuki Liza, Vladko in Eva,
pravnuhinja Izabela
in ostalo sorodstvo

Mendoza, Buenos Aires, Bariloche, ZDA, Slovenija

23. OKTOBRA 2022

Predsedniške volitve v
Republiki Sloveniji

Svobodno Slovenijo podpirajo

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE ZA SLOVENCE V
ZAMEJSTVU IN PO SVETU

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartón

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.

Grupo HZ

briganti
PREMIUM LEATHER SHOES

GOLOMAX
SUPERMAYORISTA DE OFERTAS

CKC
LABORATORIOS CKC
ARGENTINA S.A.

CA
CONSULTORES
ASOCIADOS

oblak®